

Husitské město Tábor hostilo již VIII. výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb

Ve dnech 6.–7. října se v jihočeském Táboře konal tradiční výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb ČR pořádaný Asociací poskytovatelů sociálních služeb, na který se mnoho poskytovatelů těší vždy již dlouho dopředu. I tentokrát kongres přinesl množství nových poznatků, nových setkání, přátelských rozhovorů, ale i zábavy. To vše zažilo na 700 účastníků, kteří do husitského města za tímto účelem zavítali.

■ **Text a foto: Mgr. Veronika Hotová,**
šéfredaktorka časopisu Sociální služby

Dvoudenní kongres si ponechal tradiční rozdělení na den „přednáškový“ (čtvrtek) a den uspořádaný do jednotlivých sekcí a workshopů (pátek). Čtvrteční večer pak patřil standardně slavnostnímu galavečeru. Úspěšnou novinkou letošního kongresu byla tzv. kongresová aplikace, kde našli účastníci po jejím nainstalování nejen aktualizovaný program a informace o přednášejících, ale mohli pomocí aplikace také posílat jednotlivým hostům dotazy; kongres tak byl interaktivní a zapojit do diskuze se mohl opravdu každý.

Společným programem v kongresovém sále hotelu Palcát provázela ve čtvrtek sehraňá dvojice moderátorů, a to přímo prezident APSS Jiří Horecký a lektorka Insti-

tutu vzdělávání APSS Andrea Tajanovská. Ve svém „obývacím pokoji“, který vznikl na pódiu, uvítali a vyzpovídali mnoho známých osobností. Byli to např. veřejná ochránkyně práv Anna Šabatová; socioložka a publicistka Jiřina Šiklová; geriatr, internista a gerontolog Zdeněk Kalvach; ředitel odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení MPSV ČR David Pospíšil; člen představenstva HARTMANN – RICO, a. s., Tomáš Groh a mnoho dalších.

Na novelu zákona o sociálních službách a inspekce kvality byl dotázán David Pospíšil, jenž představil vize MPSV, kterými jsou primárně zaměřeni na klienta, snížení administrativní zátěže, zlepšení kvality sociálních služeb a stabilizace systému.

Zdeněk Kalvach upozornil na situaci pečujících v České republice, jež se stále nezlepšila. Zároveň zdůraznil, že se v rámci sociálních služeb někdy příliš uplatňuje

podřízenost standardům a pravidlům. Důležité je podle něj nadřadit hodnotový systém a morálku technikáliím, za což sklídl zaslužený potlesk publika.

Miloslav Čermák, náměstek hejtmána Karlovarského kraje, si pochvaloval spolupráci APSS a krajů, zejména jejich schopnost společnými silami věci prosadit. Dluh je nejen dle něj v úhradách zdravotní péče, ale i zde věří v lepší budoucnost.

Dagmar Žitníková, předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR, zdůraznila, že důležitou složkou nejen sociálních a zdravotních služeb jsou kvalitní zaměstnanci. Tito však musejí být také adekvátně finančně ohodnoceni za svou mnohdy velmi těžkou práci, což bohužel v České republice zdaleka nejsou. Odborový svaz se snaží dlouhodobě situaci těchto lidí zlepšit, za významné považuje i zvýšení minimální mzdy, nicméně

Jiří Horecký, prezident APSS

Ivana Stráská, 1. náměstkyně hejtmána Jihočeského kraje, a Jiří Fišer, starosta města Tábor

Moderátoři zpovídají Jana Bartoška, místopředsedu Poslanecké sněmovny PČR, a Miloslava Čermáka, náměstka hejtmána Karlovarského kraje

platovou tabulku č. 1 považuje „vyložené za ostudnou“.

Místopředseda Poslanecké sněmovny PČR Jan Bartošek v rozhovoru prozradil, že nesouhlasí úplně se vším, co obsahuje nový zákon o sociálním bydlení, nicméně že ho rozhodně podporuje a považuje za významný. Z hlediska sociálních služeb je pro víceleté financování, jelikož, logicky, z roku na rok je plánovat velmi těžké.

Čtvrteční odpoledne již patřilo třem významným přednášejícím, a to předsedovi Odborné komise pro důchodovou reformu a vedoucímu Centra pro sociální a ekonomické strategie Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy Martinu Potůčkovi; českému politologu, ekonomu, komentátoru a publicistovi Petru Robejškovi a řediteli Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí Ladislavu Průšovi.

Martin Potůček odpřednášel téma *Starobní důchod – opora ve stáří?* Na tuto otázku odpovídá již na začátku: „jak pro koho“. Rozdíly jsou samozřejmě v různých oblastech. Záleží např. na věku seniora, pohlaví, zda si přivydělává, zda má děti nebo zda žije v domácnosti sám. Zmínil i nejčastější mýty o důchodovém systému, např. že je sociální stát rozchazovací, že máme nejméně chudých důchodců v Evropě, že v budoucnosti na penze nebude nebo že důchodová komise nic nevmyslela. Na několika grafech demonstroval vývoj průměrné minimální mzdy a průměrného starobního důchodu. Nejzajímavější, a zároveň nejnepokojivější částí přednášky, bylo téma, jak se vede starobním důchodcům. Informoval, že průměrná výše důchodu v roce 2015 činila 10 994 Kč (dosáhla na ni necelá polovina důchodců). Za posledních 20 let vzrostl počet důchodců, jež si přivydělávají, trojnásobně. Příjmovou chudobou bylo ohroženo 9,7% obyvatel ČR, mezi starobními důchodci 7,4%. Po zahrnutí důchodů bylo příjmovou chudobou ohroženo 20,2% domácností starobních důchodců. Po zohlednění dalších sociálních dávek pak 11,5%. V červnu 2016 mělo uvaleno exekuci na důchod 84 699 důchodců. Na závěr přednášky M. Potůček představil návrhy Odborné komise pro důchodovou reformu. Návrhy schválené vládou a promítnuté do přijatých zákonů: 1. pilíř – návrh revizního systému nastavení hranice důchodového věku, 2. pilíř – návrh způsobu ukončení systému důchodového spoření, 3. pilíř – např. snížení minimálního věku pro účast z 18 na 0. Předložil ale i návrhy schválené vládou, jež jsou v současnosti v legislativním procesu (např. 1. pilíř – diferenciací sazeb pojistných odvodů pro rodiny s dětmi), návrhy schválené Odbornou komisí, kdy bylo projednávání přerušeno na úrovni MPSV (1. pilíř – sdílení vyměřovacích základů manželů pro uplatnění důchodových nároků)

Geriatr, internista a gerontolog Zdeněk Kalvach

Český politolog, ekonom, komentátor a publicista Petr Robejšek

a návrhy navržené pracovními týmy, neschválené plénem Odborné komise.

S kontroverzní a zároveň aktuální přednáškou *Ohrožuje imigrační krize Evropu a její hodnoty?* vystoupil Petr Robejšek. Zmínil několik významných bodů: 1. Západ není zodpovědný za to, jak se má svět, 2. to, že je Západ úspěšnější, plyne právě z jeho hodnot, 3. elita každé země se má starat o blaho země i občanů, 4. je nebezpečné uznávat oblíbený argument o vině Západu. Podle Robejška neutíká většina migrantů proto, že by byli tak mírumilovní, nýbrž proto, že jsou ve své domovině zrovna v nemilosti. Drtivá většina z nich chce náš životní standard, ale zvyky si chtějí ponechat. Zajímavým tématem přednášky byly hodnoty. Někdy musí k omezení určité hodnoty dojít, aby byl udržen celý hodnotový systém. Pokud totiž povýšíme toleranci

nad celý systém, může se pak tolerance stát „zbrání hromadného ničení“. Čím humannější systém je, tím složitější a nutnější je bránit ho. Vysoká míra tolerance uvnitř státu se dle Robejška projevuje netolerancí směrem ven. Je nezbytné, aby společnosti bránily své zvyky. V současnosti náležejí každému, kdo se do země přistěhuje, automaticky takřka všechna práva jako lidem, kteří se v této zemi narodili. Nutné je buď zostřit kontrolu, nebo zabránit migrantům vstoupit na kontinent. Dle Petra Robejška se nakonec Evropané rozhodnou radikálně omezit přístup na své území; budou nuceni volit mezi oslabením demokracie a oslabením přílivu běženců.

Co chybí sociálním službám v ČR aneb *Sociální služby v číslech* bylo téma posledního čtvrtečního přednášejícího Ladislava Průši. Ten si ihned v prvních minutách i odpověděl: samozřejmě že peníze :). Zcela vážně se však již zaměřil na to, co ovlivňuje výdaje, a to: kritéria pro stanovení míry závislosti, struktura uživatelů jednotlivých typů sociálních služeb z hlediska míry jejich závislosti, kritéria pro přiznávání dotací ze strany státu a zřizovatele, přístup zdravotních pojišťoven k financování poskytované ošetrovatelské a rehabilitační zdravotní péče v pobytových zařízeních, kritéria pro stanovení výše úhrady uživatele služby za pobyt a stravu v pobytových zařízeních sociálních služeb, za jednotlivé úkony ambulantních a terénních služeb a za poskytování sociálních služeb v lůžkových zdravotnických zařízeních apod. Pomocí grafů a srozumitelných komentářů prezentoval nejen ekonomický vývoj, aby na konci přednášky shrnul, co tedy sociálním službám chybí. Chybí jim efektivní systém financování sociálních služeb, dlouhodobá jistota poskytovatelů sociálních služeb, paušální systém financování ošetrovatelské péče v PZSS a lepší odměňování sociálních pracovníků.

Předělem mezi kongresovými dny byl tradiční galavečer, kterým provázela již sama Andrea Tajanovská. Letošní galavečer se nesl v husitském duchu, nechyběli tedy kejklíři, středověká tanečnice a samozřejmě ani sám Jan Žižka. Prvním bodem večera bylo slavnostní předávání certifikátů Značky kvality v sociálních službách, a to Jiřím Horeckým a Věrou Husákovou, zástupkyní hlavního partnera společnosti HARTMANN – RICO, a. s. Oceněny byly tyto služby: Spokojený domov, o. p. s., Mnichovo Hradiště, odbor pečovatelské služby Městské části Brno-Žabovřesky, Pečovatelská služba Města Dvůr Králové nad Labem, Domov seniorů Havířov, p. o. (středisko Helios), Domov pro seniory Bechyně a Centrum sociálních služeb pro seniory Pohoda Bruntál. Dalším bodem programu byl křest

Předávání certifikátů Značky kvality v sociálních službách. Zleva Jiří Horecký, prezident APSS ČR, Alena Sakařová, ředitelka Domova pro seniory Bechyně, Věra Husáková, HARTMANN - RICO, a. s.

9 <<<<

nově vydané knihy Sociální služby I – Užitečné informace pro manažery, jež obsahuje nejlepší texty od kolektivu autorů vzniklé nejen z publikační a projektové činnosti APSS. Zlatým hřebem večera bylo udělení Ceny APSS za dlouhodobý přínos sociálním službám. Letošním držitelem se stal Igor Tomeš, profesor sociální politiky a českého sociálního práva a sociální správy Filozofické fakulty UK Praha. Igor Tomeš se mimo jiné podílel např. na reformě sociálního pojištění v Japonsku, Řecku či Súdáně, spolu s Jiřinou Šiklovou založil katedru sociální práce na UK v Praze. V letech 1992–2012 působil jako expert Světové banky a Evropského společenství na sociální reformy v Íránu, Kazachstánu, Gruzii, Izraeli či Makedonii. V současnosti je také členem redakční rady časopisu Listy sociální práce.

Po ukončení oficiálního programu začal ten neoficiální, k dispozici byl bohatý raut, hrála živá hudba a „náročnější“ tanečníci si přišli na své v klubu La casa Havana, kde hrál DJ.

Páteční, tedy druhý, kongresový den byl rozdělen do 5 sekcí (ekonomicko-provozní, zdravotní, sociální, terénní a nízkoprahových zařízení a azylových domů) a 1 workshopu – Značka kvality v sociálních službách.

Ekonomicko-provozní sekci předsedali Jiří Horecký a Daniela Lusková, předsedkyně Profesního svazu sociálních pracovníků v sociálních službách APSS a ředitelka domova pro seniory U Biřičky v Hradci Králové. V rámci sekce proběhla panelová diskuze k financování sociálních služeb a novele zákona o sociálních službách, které se zúčastnili např. David Pospíšil, Jan Vrbický, vedoucí oddělení koncepce sociálních služeb MPSV, Dagmar Žitníková či Ivana Stráská, 1. náměstkyně hejtmana Jihočeského kraje. Dalším bodem na programu byla přednáška Věry Husákové O krok dál v péči o zaměstnance, na nebezpečné osobnosti v týmu a jak se jim bránit se zaměřil zase Jiří Tinka, lektor CURATIO EDUCATION s.r.o.

Předsedkyněmi zdravotní sekce byly Jaroslava Kotalíková, ředitelka G-centra Tábor, a Marie Burgetová, vedoucí úseku přímé péče Centra sociálních služeb Prostějov. Činnost Profesního svazu zdravot-

Igor Tomeš, čtvrtý držitel Ceny APSS

nických pracovníků v sociálních službách APSS představila její předsedkyně Radka Maršíková, na novinky v diabetologii se zaměřila vrchní sestra Milena Žáková. Manažerka kvality Psychiatrické nemocnice Jihlava Kateřina Emmerová se zaměřila na gerontopsychiatrii a novinky v oboru, posluchače však čekalo mnoho dalších zajímavých témat.

Sociální sekce měla za předsednickým stolem Petra Hanuše, ředitele odborných sekcí APSS, a Andreu Tajanovskou. Jiří Jankovský se věnoval etickým aspektům práce v pomáhajících profesích, aktualitám v oblasti sociální práce z hlediska MPSV pak Melanie Zajacová, vedoucí oddělení koncepce sociální práce a vzdělávání MPSV. Petr Mach, vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví z Městského úřadu Kolín, se zhostil tématu opatrovnictví jako každodenní činnosti sociálního pracovníka. Posluchače však čekalo i mnoho dalších témat, např. Motivační prvky při práci s klienty sociálních služeb či Alternativní možnosti komunikace a kompenzace hendikepu.

Terénní sekci předsedaly Renata Kainráthová, viceprezidentka APSS pro terénní služby, a Marcela Hauke, ředitelka pečovatelské služby Města Dvůr Králové nad Labem. Hlavním tématem sekce byla

problematika naplňování standardů kvality, kterého se ujaly Kateřina Holická z oddělení inspekce sociálních služeb, odboru sociálních služeb, sociální práce a sociálního bydlení MPSV, a Marie Jarošová, ředitelka Sociálních služeb města Milevska.

Sekci nízkoprahových zařízení a azylových domů předsedala Václava Egermaierová, předsedkyně sekce NZDM a azylových domů. V rámci sekce zazněla témata KRI-MIGAME – preventivně vzdělávací hra pro NZDM či Mobilní klub aneb NZDM na kolečkách od Lukáše Holečka, vedoucího Klubu Fontána a Uličník pro děti a mládež Domažlice.

Petra Kulveitová, projektová manažerka APSS, stanula v čele workshopu Značka kvality v sociálních službách. Na workshopu byli přítomni certifikátoři Irena Lintnerová (ambulantní služby), Renata Kainráthová (terénní služby), Jakub Žáka-vec a Karel Vostrý (oba pobytové služby), kterých se účastníci mohli rovnou zeptat na cokoli v ohledně průběhu certifikace.

Každý rok píšeme, že se Týden sociálních služeb, a potažmo Výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb, podařil. Tentokrát snad mohu za celý organizátorský tým (a po vyhodnocení zpětnovazebních dotazníků účastníků) podotknout, že tento ročník byl ještě lepší než ten předchozí, a budeme dělat vše pro to, aby byl ten příští zase lepší než tento.

Děkujeme všem poskytovatelům sociálních služeb, kteří se Týdne sociálních služeb účastnili, a všem přednášejícím i účastníkům kongresu, že s námi strávili krásné dva dny v Táboře. Všemi těmito aktivitami dáváme společně najevo, jak významné sociální služby pro naši společnost jsou, protože většina z nás bude jednou chtít (nebo muset) sociální službu využít také. Děkujeme, že se snažíte dělat sociální služby stále lepšími. ■

Organizátoři děkují všem sponzorům a vystavovatelům za pomoc při realizaci kongresu, dále děkují všem přednášejícím, hostům a mediálním partnerům za spolupráci při jeho propagaci.

Tomáš Groh, člen představenstva HARTMANN-RICO, a. s., si zkouší brýle simulující oční vadu, které jsou součástí gerontoobkleu

Daniela Lusková, ředitelka Domova U Biřičky Hradec Králové, předvádí elektrické rukavice simulující parkinsonský třes